תוספתא · מהדורת ליברמן · סדר מועד

תוספתא מגילה (ליברמן)

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תוספתא מגילה (ליברמן)

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תוספתא-מגילה-ליברמן/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 6
פרק ג 8

פרק א

א כרכים המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר, ר' יהושע בן קרחה' אומ' מימות אחשורוש. אמ' ר' יוסה בן יהודה היכן מצינו לשושן הבירה שמוקפת חומ' מימות יהושע בן נון, אלא משפחה ומשפחה מדינה ומדינה עיר ועיר. הסמוכין לכרך ונראין עמו הרי הן כיוצא בו.

ב היוצאין בשיירה, ומפרשין בספינה, קורין בארבעה עש'. חל להיות בערב שבת, כרכין המוקפין חומה מקדימין ליום הכניסה, ועיירות גדולות בו ביום, ר' יוסה אומ', אומ' אני שלא יקדמו בני כרכין לבני עיירות, אבל קורין עמהן בו ביום. חל להיות בשבת, כפרים מקדימין ליום הכניסה, ועיירות גדולות קורין בערב שבת, ומוקפין חומה לאחר שבת, ר' או', אומ' אני הואיל ונדחו עיירות גדולות ממקומן, ידחו ליום הכניסה.

ג אמ' ר' יוסה אימתי, במקום שנכנסין בשיני וחמישי, אבל מקום שאין נכנסין לא בשיני ולא בחמשי, הואיל ומסתכנין בה, אל יסתכנו בה אלא בזמנה.

ד מקרא מגלה, ותרומת שקלים, מקדימין ולא מאחרין, ספק מילה, וזמן עצי הכהנים, תשעה באב, חגיגה, והקהל, מאחרין ולא מקדימין. אע"פ שאמרו מקדימין ולא מאחרין קורין את המגלה, וגובין ומחלקין בו ביום, שאין עיניהם של עניים נשואות אלא ליום מקרא מגלה, שנ' והימים האלה נזכרים וגו', ועוד לקיים את השמחה בזמנה.

ה מגבית פורים לפורים, ומגבית העיר לאותה העיר. אין מדקדקין במגבית פורים, אבל לוקחין את העגלים ושוחטין ואוכלין אותן, והמותר אל יפול לכיס של צדקה. ר' ליעזר או' מגבית פורים אל יעשה ממנו עני רצועה לסנדלו. ר' מאיר או' הלוה מעות מחבירו ליקח בהן פירות, אל יקח בהן כלים, כלים, אל יקח בהן פירות, מפני שגונב דעת מלוה. ר' שמעון בן לעזר או' משם ר' מאיר הלוה מעות מחבירו ליקח בהן חלוק, אל יקח בהן טלת, טלת, אל יקח בהן חלוק, מפני שגונב דעת מלוה.

ו קראו את המגלה באדר הראשון, ונתעברה שנה, צריכין לקרותה באדר השני, שכל מצות שנוהגות באדר השני אין נוהגות באדר הראשון, ר' לעזר בי ר' יוסה או' משם ר' זכריה בן הקצב אין צריכין לקרותה באדר השני, שכל מצות שנוהגות באדר השיני נוהגות באדר הראשון, רבן שמעון בן גמליאל או' משם ר' יוסה צריכין לקרותה באדר השיני, שכל מצות שנוהגות באדר השיני, אין נוהגות באדר הראשון, חוץ מספד ותענית שנוהגין בזה ובזה. שטרות שבזה ושבזה, כותבין אדר, ואדר שיני נכתב תניין, ר' יהודה אומ' אדר שיני נכתב תיו.

ז אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד, ר' יהודה אומ' אף מכשירי אוכל נפש. ר' נחוניה בן הקנה אומ' יום הכפורים הרי הוא כשבת לתשלומין.

ח אין בין שלש תעניות שניות לשבע אחרונות, אלא תרועה ונעילת חנויות בלבד. אין בין המודר הנאה מחבירו סתם למודר הימנו מאכל, אלא דריסת הרגל, וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש.

ט אין בין נזיר סתם לנזיר שלשים, אלא שהנזיר סתם מגלח יום שלשים ואחד, ואם גלח יום שלשים יצא, נזיר שלשים יגלח ליום שלשים ואחד, ואם גלח ביום שלשים לא יצא, וזה וזה מצותן לגלח ליום שלשים ואחד.

י אין בין דם המת לדם תפיסה, אלא שדם המת נזיר מגלח עליו, וחייבין על טומאת מקדש וקדשיו, דם תפיסה אין נזיר מגלח עליו, ואין חייבין על טומאת מקדש וקדשיו.

יא אין בין כזית מן המת למת, אלא כזית מן המת פתחו בטפח, והמת פתחו בארבעה טפחים.

יב אין בין כזית מן המת לעצם כשעורה, אלא טומאת אהל בלבד.

יג אין בין אבר מן המת לאבר מן החי, אלא שאבר מן המת הבשר הפורש ממנו טמא, ואבר מן החי הבשר הפורש ממנו טהור.

יד אין בין זב הרואה שתי ראיות לרואה שלש, אלא קרבן. אין בין זב לזבה, אלא שהזב טעון ביאת מים חיים, זבה אינה טעונה ביאת מים חיים.

טו אין בין זבה לנדה, אלא קרבן. אין בין זבה ליולדת, אלא הבאת קרבן. אין בין נדה לשומרת יום כנגד יום, אלא ספירת שבעה בלבד.

טז אין בין בית המוסגר לבית המוחלט, אלא שבית המוסגר מטמא מתוכו, והמוחלט, מתוכו ומאחריו, זה וזה מטמין בביאה. אבנים שיש בהן נגע, מטמות מאחוריהן. אין בין נדרים לנדבות, אלא שהמקדיש נדרים לבדק הבית, ואבדו, חייב באחריותן, נדבות, אין משלם אלא טובת הנאתן בלבד.

יז אין בין במת יחיד לבמת צבור, אלא כל שנידר ונידב קרב בבמת יחיד, כל שאין נידר ונידב קרב בבמת צבור. אין בין שילו לירושלם, אלא שבשילו בנין אבנים מלמטה, ויריעות מלמעלה, וירושלם, בנין אבנים מלמטה, ותקרה מלמעלה.

יח אין בין כהן משוח בשמן המשחה המשמש לכהן משיח שעבר, אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה. אין בין מרובה בבגדים משמש למרובה בגדים שעבר, אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה.

יט אין בין כהן משוח משמש למרובה בבגדים משמש, אלא פר הבא על המצות. אין בין כהן משוח שעבר למרובה בבגדים שעבר, אלא פר הבא על המצות.
כ אין בין כהן מרובה בבגדים משמש לכהן משוח שעבר, אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה.
כא אין בין כהן משוח משמש לכהן מרובה בבגדים שעבר, אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה ופר הבא על המצות.

פרק ב

א הקורא את המגלה למפרע לא יצא. וכן בהלל, וכן בתפלה, וכן בקרית שמע.
ב הקורא את המגלה, טעה והשמיט בה פסוק, לא יחזור ויקרא אותו הפסוק בפני עצמו, אלא מתחיל מאותו הפסוק וגומר עד סוף. וכן בהלל, וכן בתפלה, וכן בקרית שמע.
ג נכנס לבית הכנסת ומצאן שקראו חציה, וגמר עליהן, לא יחזור ויקרא מראשה ועד אותו מקום, אלא מתחיל מראשה וגומר עד סוף. וכן בהלל, וכן בתפלה, וכן בקרית שמע.
ד קראה בלילה, לא יצא ידי חובתו, אמ' ר' יוסי מעשה בר' יוחנן בן נורי שקראה בצפורי בלילה, אמ' לו אין שעת סכנה ראיה.
ה קראה על פה לא יצא ידי חובתו, אמ' ר' שמעון בן לעזר מעשה בר' מאיר שהלך לאסיא לעבר את השנה ולא מצא שם מגלה כתובה עברית, כתבה מפיו, וחזר וקראה מתוכה. קראה בין עומד, בין יושב, בין מוטה, בין שהעמיד לה תורגמן, בין שבירך לפניה, ובין שבירך לאחריה, לאחריה, ולא בירך לפניה, לא בירך לא לפניה ולא לאחריה, יצא. אמ' ר' שמעון בן לעזר מעשה בר' מאיר שקראה בבית הכנסת בטבעון מיושב, והיו בני הכנסת יושבין, כיון שגמרה, נתנה לאחר ובירך עליה.
ו קראה בלעז, הלעוזות יוצאין ידי חובתן, קראה אשורית, שומעין ושאין שומעין יוצאין ידי חובתן. לעולם אין יוצאין ידי חובתן עד שתהא כתוב' אשורית, בלשון עברי, על הספר, בדיו.
ז הכל חייבין בקריאת מגלה, כהנים, לוים וישראל, גרים, ועבדים משוחררין, חללים, נתינים, וממזרים, סריס אדם, סריס חמה, פצוע דכא, וכרות שפכה, כולן חייבין, ומוציאין את הרבים ידי חובתן. טומטום, ואנדרוגינוס חייבין, ואין מוציאין את הרבים ידי חובתן. אנדרגינוס מוציא את מינו ואינו מוציא את שאינו מינו, טומטום אינו מוציא לא את מינו ולא את שאינו מינו, נשים ועבדים וקטנים פטורין, ואין מוציאין את הרבים ידי חובתן.

ח אמ' ר' יהודה קטן הייתי וקריתיה לפני ר' טרפון בלוד, וקבלני, אמ' ר' קטן הייתי וקריתיה לפני ר' יהודה באושה, והיו שם זקנים ולא אמר אחד מהן דבר, אמרו לו אין מביאין ראיה מן המתיר. מיכן ואילך, הונהגו קטנים שיהו קורין אותה לרבים.

ט מצות מגלה מתחלתה ועד סופה דברי ר' מאיר, ר' יהודה או' מאיש יהודי, ר' יוסה או' מאחר הדברים האלה, ר' שמעון בן לעזר או' מבלילה ההוא. אבל הכל מודים שמצותה לגמור עד סוף.

י כל יום הנף אסור בחדש. כל יום השביעי חייב בסוכה, וכל יום השביעי כשר ללולב, כל יום השמיני כשר למילה, וכל הלילה כשר לקצירת העומר, ולהקטר חלבים ואיברים. זה הכלל כל שמצותו ביום, כשר כל היום, ודבר שמצותו בלילה, כשר כל הלילה.

יא אבל אין חייבין עליהן משם נותר, ואין מחשבה פוסלת בהן, עד שיעלה עמוד השחר.

יב (פ"ג בכי"ע) ר' מנחם בי ר' יוסה או' בית הכנסת לא יקחו את הרחבה. אמ' ר' יהודה במי דברים אמורי' בזמן שלא התנו עמהן פרנסי אותה העיר, אבל אם התנו עמהן פרנסי אותה העיר, משנין אותה לכל דבר שירצו.

יג העושה תיבה ומטפחות לספר, עד שלא נשתמש בהן גבוה רשיי להשתמש בהן הדיוט, ומשנשתמש בהן גבוה אין רשיי להשתמש בהן הדיוט, אבל משאיל אדם מטפחתו לספר, וחוזר ולוקחה ממנו. מטפחות ספרים משנין אותן מספרים לספרים, אבל לא לדברים אחרים.

יד העושה מנורה ונר לבית הכנסת, עד שלא נשתקע שם הבעלים מהן [אין] רשיי לשנותן לדבר אחר, משנשתקע שם הבעלים מהן (אין) רשיי לשנותן לדבר אחר.

טו יחיד שפסק צדקה בעירו, נותנה לעניי עירו, בעיר אחרת, נותנה לעניי עיר אחרת, הפרנסין שפסקו צדקה בעירן, נותנה לעניי עירן, בעיר אחרת, נותנין אותה לעניי עיר אחרת. הפוסק צדקה, עד שלא זכו בה הפרנסין רשיי לשנותה לדבר אחר, משזכו בה הפרנסין אין רשיי לשנותה לדבר אחר, אלא מדעתן.

טז גוי שהקדיש קורה לבית הכנסת, וכתוב עליו לשם, בודקין אותו, אם אמ' לשם הקדש נדרתי, גונזין אותו, ואם א' לשום בית הכנסת נדרתי גוררין מקום השם, וגונזין אותו, ומשתמשין במותר. כלי גבוה, עד שלא נשתמש בהן גבוה רשיי לישתמש בהן הדיוט, משנשתמש בהן גבוה אין רשיי לישתמש בהן הדיוט, וכלים שנעשו מתחלתן להדיוט, אין עושין אותן לגבוה. אבנים וקורות שחצבן מתחלה לבית הכנסת, אין בונין אותן בהר הבית. אבני היכל ועזרות שנפגמו, ושנגממו, אין להן פדיון, וטעונין גניזה.

יז אמ' ר' יהודה מעשה בר' לעזר בי ר' צדוק שלקח בית הכנסת של אכסנדריים שהיתה בירושלם, והיה עושה בה כל חפצו, לא אסרו אלא שלא יהא שם הראשון קרוי עליו.
יח בתי כנסיות, אין נוהגין בהן קלות ראש, לא יכנס בהן בחמה מפני החמה, ובצנה מפני הצנה, ובגשמים מפני הגשמים, ואין אוכלין בהן, ואין שותין בהן, ואין ישנין בהן, ואין מטיילין בהן, ואין ניאותין בהן, אבל קורין ושונין ודורשין בהן, הספד של רבים יוספד בהן. אמ' ר' יהודה במי דברים אמורים בישובן, אבל בחורבנן מניחין אותן, ומגדלין בהן עשבים, מפני אגומת נפש.

פרק ג

א ראש חדש אדר שחל להיות בשבת, קורין פרשת שקלים, ומפטירין פרשת שקלים שביהוידע הכהן. אי זו היא שבת ראשונה, כל שראש חדש אדר חל להיות בתוכה, אפי' בערב שבת.
ב בשניה, זכור, ומפטירין כה אמר ה' פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל. אי זו היא שבת שנייה, כל שפורים חל להיות בתוכה, ואפילו בערב שבת.
ג בשלישית, פרה אדומה, ומפטירין וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם. אי זו היא שבת שלישית, כל שסמוכה לפורים מאחוריו.
ד רביעית, החדש הזה לכם ראש חדשי', ומפטירין כה אמר ה' בראשון באחד לחודש. אי זו היא שבת רביעית, כל שראש חדש ניסן חל להיות בתוכה, ואפי' בערב שבת. היתה פרשת שקלים סמוכה לאדר, בין מלפניה בין מלאחריה, קורין אותה וחוזרין וכופלין אותה. וכן בשנייה, וכן בשלישית, וכן ברביעית, וכן בחנוכה, וכן בפורים.
ה שואלין הלכות הפסח בפסח, והלכות עצרת בעצרת, והלכות החג בחג. בבית הועד, שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום, רבן שמעון בן גמליאל אומ' שתי שבתות. יום טוב הראשון של פסח, קורין בפרשת הנף שבתורת כהנים, ושאר כל ימות הפסח מדלגין מעניינות הפסח הכתובין בתורה. בעצרת, שבעה שבועות ויש אומ', בחדש השלישי.
ו בראש שנה, דבר אל בני ישראל בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון, ויש או', וה' פקד את שרה.
ז ביום הכפורים, קורין אחרי מות, ומפטירין בעשור שבחומש הפקודים.
ח ביום טוב הראשון של חג, קורין דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש הזה חג הסוכות וגו', בשיני, ביום השני, בשלישי, וביום השלישי, ברביעי, וביום הרביעי,

בחמשי, וביום החמשי, בששי, וביום הששי, בשביעי, וביום השביעי, בשמיני, וביום השמיני.

ט בראש חדש של חנכה קורין ובראשי חדשיכם, בתשעה באב, אחרים אומ', ואם לא תשמעו לי.

י ממקום שפוסקין שבת בשחרית, שם מתחילין במנחה, במנחה, משם מתחילין בשיני, בשיני, משם מתחילין בחמשי, בחמשי, משם מתחילין לשבת הבאה. ר' יהודה אומר מקו' שפוסקין בשבת בשחרית, משם מתחילין לשבת הבאה.

יא ביום טוב חמשה, ביום הכפורים ששה, בשבת שבעה, ואם רצו להוסיף אל יוסיפו, דברי ר' ישמעאל, ר' עקיבא אומ' ביום טוב חמשה, וביום הכפורים שבעה, ובשבת ששה, ואם רצו להוסיף, מוסיפין. והכל עולין למנין שבעה, אפי' אשה, אפי' קטן, אין מביאין את האשה לקרות לרבים.

יב בית הכנסת שאין להם מי שיקרא אלא אחד, עומד וקורא ויושב, ועומד וקורא ויושב, עומד וקורא ויושב, אפי' שבעה פעמים.

יג בית הכנסת של לעוזות, אם יש להן מי שיקרא עברית, פותחין עברית וחותמין עברית, אם אין להן מי שיקרא אלא אחד, אין קורא אלא אחד.

יד אין עושין מעמד ומושב פחות מעשרה, ואין מעמד ומושב פחות משבעה פעמים, ואין אומ' ברכת אבלים פחות מעשרה, ואין אבלים מן המנין, אין אומ' ברכת חתנים פחות מעשרה, וחתנים מן המנין. אומ' ברכת חתנים בין בסעודת אירוסין בין בסעודת נישואין, בין בחול בין בשבת, ר' יהודה אומ' אם באו פנים חדשות אומ' ברכת חתנים, ואם לאו, אין אומ' ברכת חתנים.

טו אימתי מסיאין על החדש לאור עיבורו. כיצד, חל להיות ערב שבת ושבת, מסיעין עליו למוצאי שבת. אמ' ר' לעזר בי ר' צדוק כך היו חבורות שבירושלם נוהגין. אילו לבית המשתה, ואילו לבית האבל, אילו לסעודת אירוסין, ואילו לסעודת נשואין, אילו לשבוע הבן, ואילו לליקוט עצמות. שבוע הבן וליקוט עצמות, שבוע הבן קודם לליקוט עצמות. בית המשתה ובית האבל, בית המשת' קודם לבית האבל. ר' ישמעאל היה מקדים בית האבל לכולם, שנ' טוב ללכת אל בית אבל וגו'.

טז ר' מאיר אמ' משם ר' עקיבא מה ת"ל והחי יתן אל לבו, עביד דיעבדון לך, לוי דילוון לך, ספיד דיספדונך, קבור דיקברונך.

יז אין קורין בתורה פחות משלשה פסוקים בכרך אחד, אם היתה פרשה של ארבעה, של חמשה, הרי זה קורא את כולה. היתה פרשה של חמשה וקרא שלשה, והניח את

השנים, העומד אחריו לקרות קורא אותן שנים, ועוד שלשה בפרשה אחרת. אם היתה פרשה של ארבעה, ושל חמשה, הרי זה קורא את כולה.

יח אין מפטירין בנביא יתר משלשה פסוקים בכרך אחד, אם היתה פרשה של ארבעה, ושל חמשה, הרי זה קורא את כולה. המקצר הרי זה משבח. ואם היתה פרשה קטנה, כגון כה אמר ה' חנם נמכרתם, קורא אותה בפני עצמה. אין משיירין בסוף הספר אלא כדי שיקראו שבעה. שייר כדי שיקראו ששה, קורא אותה ששה ועוד שבעה בחומש אחר. אין משיירין בסוף התורה אלא כדי שיקראו שבעה, שייר כדי שיקראו שבעה וקוראו אותן ששה, חוזר לתחלת העניין וקורא אותן שבעה.

יט מדלגין בנביא, ואין מדלגין בתורה, ואין מדלגין מנביא לנביא, ובנביא של שנים עשר מדלגין, ובלבד שלא ידליג מסוף הספר לראשו.

כ נותנין תורה על גבי תורה, וחומשין על גבי חומשין, תורה וחומשין על גבי נביאים, אבל לא נביאים על גבי תורה וחומשין. מכרכין תורה במטפחות תורה, וחומשין במטפחות חומשין, תורה וחומשין במטפחות נביאים, אבל לא נביאין במטפחות תורה וחומשין. אחד קורא בתורה, ואחד מתרגם. לא יהא אחד קורא ושנים מתרגמין, ולא שנים קורין ואחד מתרגם, ולא שנים קורין ושנים מתרגמין. אחד קורא בנביא ואחד מתרגם, אחד קורא ושנים מתרגמין, אבל לא שנים קורין ואחד מתרגם, ולא שנים קורין ושנים מתרגמין. אחד קורא במגלה ואחד מתרגם, אחד קורא ושנים מתרגמין, שנים קורין ואחד מתרגם, שנים קורין ושנים מתרגמין.

כא קטן מתרגם על ידי גדול, אבל אין כבודו שיתרגם גדול על ידי קטן, שנ' ואהרן אחיך יהיה נביאיך. חזן הכנסת לא יקרא עד שיאמרו לו אחרים, וכן ראש בית הכנסת לא יקרא עד שיאמרו לו אחרים, שאין אדם מבזבזהו בידיו לעצמו. חזן הכנסת העומד לקרות, אחד עומד ומחזין לו עד שעה שיקרא. כיצד היו זקנים יושבין, פניהם כלפי העם ואחריהן כלפי קודש. כשמניחין את התיבה פניה כלפי העם ואחריה כלפי קודש. כשהכהנים נושאין כפיהן, פניהם כלפי העם ואחריהם כלפי קדש, חזן הכנסת פניו כלפי קודש, וכל העם פניהם כלפי קדש, שנ' ותקהל העדה אל פתח אהל מועד.

כב אין פותחין פתחי בתי כנסיות [א]לא למזרח, שכן מצינו בהיכל שהיה פתוח למזרח, שנ' והחונים לפני המשכן קדמה לפני אוהל מועד מזרחה.

כג אין בונין אותן אלא בגבוה שבעיר, שנ' בראש הומיות תקרא.

כד אי זו היא קימה שאמרה תורה מפני שיבה תקום, עומד מפניו, שואל ומשיב בתוך ארבע אמות. אי זהו הדרון שאמרה תורה והדרת פני זקן, לא עומד במקומו, ולא מדבר

במקומו, ולא סותר את דברו, נוהג בו מורא ויראה, משא ומתן, בכניסה וביציאה, והן קודמין לכל אדם, שנ' ואתן אתם ראשים על העם.

כה היוצא למלחמת הרשות, חופר ויושב, חופר ומכסה, שנ' וחפרת בה ושבת וגו'.

כו המיסך את רגליו, פניו כלפי העם, המיטיל את המים, אחוריו כלפי קדש. אמ' ר' יוסי במה דברים אמורים מן הצופין ולפנים, אבל מן הצופין ולחוץ אין צריך.

כז הפורס על הלחם, והמברך על הפירות, ועל המצות, הרי זה לא יענה אחר עצמו אמן, אם ענה, הרי זה דרך בורות. אין עונין אמן לא יתומה, ולא קטופה. בן עזיי אומ' העונה אמן יתומה יהיו בניו יתומי', קטופה, יתקטפו חייו, ארוכה, יאריך ימים ושנים. פוחח פורס על שמע ומתרגם, רבן שמעון בן גמליאל אומ' יהא זהיר בעצמו שלא יתגלה.

כח סומא פורס על שמע ומתרגם, ר' יהודה או' כל שלא ראה מאורות מימיו לא יפרוס על שמע. אמרו לו הרבה דרשו במרכבה ולא ראו אותה מעולם.

כט כהן שיש בו מום בפניו, בידיו, וברגליו, הרי זה לא ישא את כפיו, שהעם מסתכלין בו, ואם היה חבר עיר, הרי זה מותר.

ל הרי שהיה עוטף במעפורת, ובפילריס, אין כבוד שיקרא, ויתרגם, ויעבר לפני התיבה, וישא את כפיו. התולה מזוזתו בתוך פתחו, סכנה ואין בה מצוה. נתנה במקל ותלאה אחר הדלת, סכנה ואין בה מצוה. של בית מולבז היו עושין כן בפונדקאות.

לא יש נקראין ומיתרגמין, נקראין ולא מיתרגמין, לא נקראין ולא מיתרגמין. מעשה בראשית נקרא ומיתרגם, מעשה לוט ושתי בנותיו נקרא ומיתרגם, מעשה יהודה ותמר נקרא ומיתרגם, מעשה עגל הראשון נקרא ומיתרגם, הקללות שבתורה נקראין ומיתרגמין. לא יהא אחד מתחיל ואחד גומר, אלא המתחיל הוא גומר את כולן. אזהרות ועונשין שבתורה נקראין ומיתרגמין.

לב מעשה אמנון ותמר נקרא ומיתרגם. מעשה אבשלום בפילגשי אביו נקרא ומיתרגם.

לג מעשה פלגש בגבעה נקרא ומיתרגם.

לד הודע את ירושלם נקרא ומיתרגם. ומעשה באחד שהיה קורא לפני ר' ליעזר הודע את ירושלם, אמ' לו צא והודע תועבותיה של אמך. המרכבה קורין אותה לרבים.

לה מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם. ומעשה בר' חנינה בן גמליאל שהיה קורא בכבול וילך ראובן וישכב את בלהה וגו' ויהיו בני יעקב שנים עשר, ואמ' למתרגם, אל תתרגם אלא אחרון.

לו מעשה עגל השני נקרא ולא מיתרגם. אילו הן מעשה עגל השני, מויאמר משה אל אהרן מה עשה לך העם הזה עד וירא משה את העם כי פרוע הוא, ועוד כת' אחר ויגף ה' את העם.

לז מיכן אמ' ר' שמעון בן לעזר אין אדם רשיי להשיב על הקלקלה, שמתשובה שהשיבו אהרן למשה פרשו המינין.

לח מעשה דוד ובת שבע לא נקרא ולא מיתרגם. והסופר מלמד כדרכו.

לט כל המקראות הכתובות לגניי קורין אותן לשבח, כגון אשה תארש ואיש אחר ישגלנה, כל מקום שכתוב ישגלנה קורין אותה ישכבנה.

מ כגון בשחין מצרים ובעפולים, כל מקום שכתו' בעפולים קורין אותן בטחורים, וכגון ורבע הקב דביונים בחמשה כסף, לאכל את צאתם ולשתות את מימי רגליהם, וישימם למוצאות עד היום. ר' יהושע בן קרחה אומ' וישימם למוצאות קורין אותו ככתובו, מפני שהוא גנאה של ע"ז.

מא כתב הנכתב ליחיד, מכנין אותו לרבים, לרבים מכנין אותו ליחיד. ר' יהודה אומ' המתרגם פסוק כצורתו הרי זה בדי, והמוסיף הרי זה מגדף. תרגמן העומד לפני חכם אינו רשיי (לפדות), לא לפחות, ולא להוסיף, ולא לשנות, אלא אם היה אביו או רבו.

סליק פירקא

וסליקא מסכתא